NAŠA BYSTRICA

DVOJMESAČNÍK PRE BYSTRIČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV ZÁHOR. BYSTRICE • VYDÁVA MČ BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA • ROČNÍK XI, 2021/Č. 3

ZAPOJÍME SA DO VRECOVÉHO ZBERU TRIEDENÉHO ODPADU

Viac na strane **8**

MLADÁ VEDKYŇA, KTORÚ POZNÁ EURÓPA

Viac na stranách **14 – 15**

NAŠLO SA V ŠUPLÍKU - II. DIEL

Viac na stranách **18 – 19**

... A PREDSA SME HODOVALI!

Viac sa dozviete na **str. 20 - 21**

K ťahákom večera patrili Čarovné ostrohy a Pavol Hammel.

Deťom sa mimoriadne páčil vláčik.

Nemohol chýbať ani spevácky zbor Bystričan.

OBSAH

EDITORIAL 2

ZAČÍNAME PRACOVAŤ A ODDYCHOVAŤ BEZ OBMEDZENÍ 3

PÝTALI STE SA STAROSTU 4

Z ROKOVANIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA 5

KONALO SA VEREJNÉ PREROKOVANIE ÚPN – Z IVÁNCE 6

AJ ZÁHORSKÁ BYSTRICA SA ZAPOJÍ DO VRECOVÉHO ZBERU TRIEDENÉHO ODPADU 8

AKTUAL 9 – 12

ELEKTROVOD PRILÁKAL TAKMER 200 NÁVŠTEVNÍKOV 13

MLADÁ VEDKYŇA, KTORÚ POZNÁ EURÓPA 14 – 15

KREATÍVNY PRIEMYSEL 16

FEJTÓN 16

FLORBALISTI ODŠTARTOVALI LETNÚ PRÍPRAVU V NOVOM ŠPORTOVOM AREÁLI 17

FLORBALISTI MAJSTRI SLOVENSKA V KATEGÓRII STARŠÍ ŽIACI 17

INTERIÉR ĽUDOVÉHO DOMU SA MENÍ 18

NAŠLO SA V ŠUPLÍKU II. DIEL 18 – 19

BYSTRICKÉ MALÉ HODY – ZÁSNUBY V PRIAMOM PRENOSE 20 – 21

MAS S NOVÝMI PLÁNMI 23

EDITORIAL

MILÍ PRIATELIA

Končí sa ďalší školský rok. Školský rok doteraz nezvyčajný, poznačený novým životným štýlom, ktorý nám priniesla pandémia koronavírusu COVID - 19. Prísne protiepidemiologické opatrenia určili spôsob života nás všetkých na dlhé mesiace vo všetkých oblastiach života. Školy a školské zariadenia na všetkých stupňoch to prežívali najintenzívnejšie, pretože opatrenia ovplyvnili spôsob života všetkých vekových kategórií a všetkých domácností, ktoré boli nejakým spôsobom so školou spojené.

Tento školský rok priniesol každému niečo nové a niečo staré, zabehnuté zobral. Vytrhol nás z rutiny, v ktorej sme počas školského roka zvyčajne boli. Celých desať mesiacov nás udržiaval v napätí a v obavách z nasledujúceho dňa. Vyučovací proces sa oveľa ťažšie plánoval, organizoval a kontroloval. Na druhej strane sme mali možnosť vyskúšať si aj iný spôsob vyučovania, ktorý niekomu vyhovoval viac a niekomu menej. Zistili sme, že dokážeme vyučovať a učiť sa aj z izby svojho domu alebo bytu. Domácnosti sa odrazu premenili na školy a pracoviská. Nemuseli sme sa náhliť do práce a školy v najväčšej špičke. Svet technológií nás premohol v plnej miere. Bez počítača, tabletu či mobilu a internetu sme boli nemohúci, audiovizuálne technológie určovali celý náš deň a odkrývali naše povahové vlastnosti. Na vyučovaní boli mnohí žiaci často v pyžame a počas hodiny raňajkovali alebo obedovali. Vymoženosti techniky mnohí zneužívali, nezapli si kameru alebo mikrofón a veľmi ťažko sa mohlo zistiť, či na hodine vôbec sú. A, samozrejme, veľakrát nás zrádzajúca technika presvedčila, že bez osobného pričinenia to nejde. Napriek všetkému to bola dobrá skúsenosť. Vyučovanie, hlavne pre žiakov na druhom stupni, bežalo podľa platného rozvrhu, okrem výchov, kedy mali žiaci dlhšiu prestávku. Mesiace takéhoto fungovania školy sa zdali nekonečné a frustrujúce. Čím dlhšie to trvalo, tým negatívnejší vplyv to malo na učiteľov aj žiakov. Znovuotvorenie školy a návrat k prezenčnému vyučovaniu prišiel v poslednej chvíli. K normálnemu životu sa vraciame veľmi pomaly a obmedzene. Až do konca školského roka sme museli dodržiavať platné hygienické opatrenia, ale boli sme v škole. Všetci sa s radosťou socializovali, učitelia sa snažili odkryť nedostatky a žiaci dobehnúť zanedbané. Formálne sme školský rok ukončili inak, ako sme boli zvyknutí. Rozlúčili sme sa prostredníctvom školského rozhlasu.

30. júna zazvonil posledný krát zvonček a deti sa rozbehli na prázdniny. Aj prázdniny budú iné ako zvyčajne. Budú sprevádzané opatreniami a obmedzeniami. Verím, že napriek tomu ich všetci prežijeme krásne, príjemne veselo a oddýchnutí sa opäť v septembri stretneme pred bránami školy. Držme si palce, dúfajme, že ďalšia vlna pandémie už nebude ovplyvňovať naše životy.

Zuzana Kaliariková
riaditeľka ZŠ a MŠ

Naša Bystrica vychádza dvojmesačne. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Záhorská Bystrica, Námestie rodiny 1, Bratislava. IČO: 00604 887. Dátum vydania: 5. 7. 2021. Číslo ISSN 1339-1399. Evidenčné číslo: MK SR EV 4401/11. Predseda redakčnej rady: prof. PhDr. Pavol Smolík, Art.D. Redakčná rada: Mgr. Martin Besedič, PhD. PaeDr. Zuzana Kaliariková, Bohuslav Blecha, Mgr. Martin Pavlík, prof. PhDr. Ján Grexa, PhD. Mgr. Marcela Jedináková. Šéfredaktorka: PhDr. Silvia Vnenková. Spolupráca: Mgr. Barbora Besedičová. Kontakty na redakciu: +421 2 65 95 62 10, nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Inzercia: nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Tlač: Varínska tlačiareň. Staršie čísla novín si môžete prečítať na webovej stránke MČ Bratislava-Záhorská Bystrica a v miestnej knižnici. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť texty prispievateľov. | **Redakcia nezodpovedá za grafickú a gramatickú stránku inzercie.**

ZAČÍNAME PRACOVAŤ A ODDYCHOVAŤ BEZ OBMEDZENÍ

Po všetkých protipandemických opatreniach a obmedzeniach sa, aspoň pre najbližšie týždne, život opäť dostáva do normálu. Hoci sa u nás, v Záhorskej Bystrici, celkom nezastavil ani počas uplynulých mesiacov. V letných mesiacoch sa naplno rozbehli aktivity, ktoré doteraz neboli možné. O tom, čo všetko sa v našej mestskej časti udialo a čo nás v najbližších týždňoch čaká, sme sa rozprávali so starostom **Jozefom Krúpom**.

▸ *Začnime najskôr s rekapituláciou.*

V spolupráci s hlavným mestom sme zrekonštruovali Pútnickú ulicu od pekárne Floriánek po ulicu Na Vlkovkách. Som rád, že sme v spolupráci s obyvateľmi dorobili aj na miestach, kde to šlo, chodníky a vyriešili mnohé komplikované vjazdy. V lete bude rekonštrukcia pokračovať až po koniec Pútnickej smerom k lesu. Navyše, na jeseň magistrát zrekonštruuje aj ulicu Pia X. od kostola po Námestie sv. Floriánka. Tým bude mať jeden z najdlhších a najfrekventovanejších úsekov bystrických ciest nový asfalt. Plánujeme na celom úseku vymeniť aj lampy osvetlenia za nové, ledkové. Vybudovali sme chodník z Donskej ulice k ceste Pri Vápenickom potoku po autobusovú zastávku, kde sme vydláždili aj stojisko pre cestujúcich. Čakáme na nové označenie zastávky, ktoré osadí DPB. Predĺžili sme chodník oproti zmrzline pri bytovom dome Limea. Tu pribudnú aj nové priechody pre chodcov. Ďalej sme v tejto lokalite Pod Vŕškami osadili dva svetelné rýchlostné radary, vydláždili časť chodníka oproti Bille. V týchto dňoch sa končia práce na výmene sociálnych zariadení v zdravotnom stredisku. A rekonštruuje sa detské ihrisko na Strmých vŕškoch.

▸ *A čo nás čaká v najbližších týždňoch?*

Začíname s rozšírením našej základnej školy o 8 tried a novú veľkú jedáleň. Budovu školskej jedálne zväčšíme a nadstavíme na ňu 8 nových tried. S prácami začíname v júli a výstavba by mala trvať 300 dní, čiže na jar budúceho roka by sa už žiaci mohli sťahovať do nových tried. Jedáleň bude prechodne presunutá do spoločenskej sály. Navyše, v školskom areáli plánujeme do septembra postaviť štyri modulové, kontajnerové, triedy, aby sme preklenuli obdobie, kým nebude hotová nadstavba jedálne a nová škola v areáli Elektrovodu. V školskom areáli pribudnú nové dopadové plochy na detskom ihrisku, kde sú drevené prvky vedľa ihriska s umelou trávou. A treba spomenúť ešte druhú časť cesty na Podkerepuškách, kde vymeníme asfaltový povrch.

▸ *Podobne rozširujete aj kapacitu materskej školy. Máte aj tu nejaké riešenie?*

Áno. Jedna nová trieda vznikne od septembra prestavbou knižnice. Tú sme presťahovali do Ľudového domu.

▸ *Rozbehli sa aj kultúrne akcie...*

Áno, veľmi ma teší, že sme tento rok mohli zorganizovať aj Bystrické malé hody a som rád, že sme si ich všetci užili. Verím, že budú aj „hrubé“ hody a aj ostatné kultúrne podujatia. Som rád, že nielen my, ale aj hlavné mesto a BSK začali s podujatiami. K tým významným patrilo aj oceňovanie osobností mesta či kraja a práve BSK ocenil za dlhoročnú prácu aj našich obyvateľov, Ľudmilu Mokovú a Jozefa Masarika.

▸ *Nebude však, rovnako ako vlani, rozlúčka s deviatakmi a slávnostný koniec školského roka.*

Žiaľ, nebude. Ale aj touto cestou želám všetkým našim deťom pekné prázdniny, aby si ich užili naozaj naplno. A želám aj našim učiteľkám, aby si po náročnom roku, ktorý sa niesol v znamení dištančného vyučovania, tiež poriadne oddýchli a nabrali síl do ďalšieho školského roka. Aj všetkým vám, milí Bystričania, želám slnečné leto, príjemné dovolenky či už doma alebo aj v zahraničí. Hlavne, nech sa v zdraví a bez problémov vrátite do svojich domovov.

Zhovárala sa: Silvia Vnenková

Pri Vápenickom potoku pribudlo nové stojisko pre cestujúcich na zastávke MHD.

V Záhorskej Bystrici pribudli radary.

V Zdravotnom stredisku sú nové sociálne zariadenia.

Pútnická s novým asfaltom.

PÝTALI STE SA STAROSTU

Pravidelné online „stretnutie“ v júnovej rubrike *Spýtajte sa starostu* otvorilo mnohé témy, ktoré Bystričanov zaujímajú. Opakovali sa otázky dopravy a bezpečnosti na cestách v Záhorskej Bystrici, či prebiehajúca výstavba. Prinášame vám prehľadný sumár a odpovede starostu Jozefa Krúpu.

BEZPEČNOSŤ NA CESTÁCH

Mnohí z Bystričanov sa dopytujú na chodníky pre chodcov, retardéry a spomaľovače, veľkou tému je meranie rýchlosti na frekventovaných cestách ako ulica Pri Vápenickom potoku.

- Aktuálne budujeme dva priechody pre chodcov na ulici Pri Vápenickom potoku, aj novú zastávku MHD na rohu s Donskou ulicou.
- Požiadali sme Magistrát hlavného mesta SR o obnovu dopravného značenia na Tatranskej ulici.
- Chvojnícka ulica je ešte v správe developera, budeme však apelovať na obnovu dopravného značenia a vyznačenie priechodu pre chodcov.
- Osadili sme merače rýchlosti na ulici Pri Vápenickom potoku, ktoré majú informatívny charakter, nakoľko slovenská legislatíva neumožňuje obciam a mestám inštalovať certifikované merače rýchlostí a priamo rozosielať pokuty. Rovnako to platí v prípade Ulice Čsl. tankistov a Tatranskej. Viackrát sme využili možnosť zavolať odbor výkonu služby dopravnej polície a žiadali o súčinnosť, zatiaľ so záporným stanoviskom.
- Retardéry na cestách, kde jazdí MHD, nie je možné podľa komisie magistrátu osadiť. Využívame preto možnosti budovať priechody pre chodcov, ktoré môžu pomôcť premávku spomaliť. Apelujeme týmto na všetkých vodičov, aby dodržiavali maximálnu povolenú rýchlosť v obci 50 km/h, v niektorých lokalitách Záhorskej Bystrice je určená aj nižšia.
- Pripravujeme projekt dopravného riešenia na uliciach Rošického a Tešedíkova, ktorý počíta so zjednosmernením Rošického. Súčasťou projektu sú nové chodníky, priechody pre chodcov a reorganizácia parkovacích miest. Vzhľadom na finančnú náročnosť budeme tento projekt realizovať v budúcom roku. Projekt je momentálne na schválení Magistrátu hlavného mesta SR, s jeho finálnou podobou verejnosť oboznámime.

PARKOVANIE PRED POŠTOU

Vzhľadom na premávku MHD po Gbelskej ulici nie je možné zväčšiť parkovacie miesta v tejto lokalite. Máme však pripravený projekt zväčšenia parkoviska pri Zdravotnom stredisku a Námestí Rodiny, ktorého kapacita by mohla obsiahnuť aj návštevníkov pošty. Projektová dokumentácia je pripravená, aktuálne čakáme na schválenie finančnej dotácie.

ŠPORTOVO-ODDYCHOVÝ AREÁL KRČE, AKÝ JE VÝSLEDOK?

Pripomienkovanie návrhu športovo-oddychového areálu Krče sa skončilo 31. mája, následne miestni poslanci schválili členov komisie, ktorá pripomienky občanov vyhodnotí, určí ich priority na zapracovanie pri realizácii projektu. Novovzniknutá komisia sa prvýkrát zišla vo štvrtok 17. júna, najzásadnejšou pripomienkou bolo zväčšenie futbalového ihriska na požadované rozmery.

V súvislosti s odkúpením pozemku, na ktorom má nový areál stáť, prebiehajú rokovania o nájme a následnom odkúpení. Vo vlastníctve mestskej časti je už 26 árov.

VÝSTAVBA V LOKALITE KRČE

Opakovane odpovedáme na otázky v súvislosti s výstavbou v lokalite Krče. Všetky stavby sú v súlade s Územným plánom zóny Krče z roku 2006 a Územným plánom Hlavného mesta SR Bratislavy, ktorý bol schválený v roku 2007 v znení neskorších Zmien a doplnkov a podľa ktorého sa výstavba celej zóny vyvíja. Nakoľko výstavba napreduje intenzívne posledných 4 – 5 rokov, je nutné tento územný plán aktualizovať.

Mestská časť BA-Záhorská Bystrica začala obstaranie ÚPN Z Krče Zmien a doplnkov číslo 3, ktorých cieľom je znížiť intenzitu zastavanosti územia a zámer stavebnej uzávery, ktorá by sa mala týkať územia medzi ulicami Na Krčoch, Zárubovou a ulicou Pri Vápenickom potoku (voľná zelená plocha od bytoviek Kolísky po predajné miesto developera pri kruhovom objazde nad Billou). Podľa schváleného územného plánu zóny z roku 2006 sú tu povolené 4-podlažné bytové domy, my sa snažíme obstaraním Zmien a doplnkov znížiť podlažnosť a zvýšiť občiansku vybavenosť a voľné plochy.

Pôvodný územný plán zóny Krče počíta pri futbalovom ihrisku so školou a škôlkou. Súkromní investori však neprejavili o túto lokalitu a o vybudovanie školy či škôlky záujem, naopak, mestská časť prejavila záujem odkúpiť tieto pozemky od súkromného vlastníka a chce využiť túto lokalitu na voľnočasové aktivity, športovú a relax zónu – už prezentovaný návrh športovo-oddychového areálu Krče, keďže

novú školu a škôlku plánujeme v bývalom SOU energetickom (Elektrovode).

Na rohu ulíc Ota Holúska a Pri Vápenickom potoku je povolená výstavba približne 100 bytov. Pri polyfunkčnom dome WIDO, ktorý je aktuálne vo výstavbe a počas schvaľovacieho procesu v roku 2016 boli k vyjadreniu prizvané všetky dotknuté strany a s výstavbou súhlasili, sa počíta s občianskou vybavenosťou, ktorá má v tomto území oproti Bille prevažovať.

AKO BUDE PREBIEHAŤ PREMENA SOU ENERGETICKÉHO?

Areál Elektrovodu je vo vlastníctve troch subjektov – najväčšia časť patrí mestskej časti Záhorská Bystrica, bývalý internát patrí magistrátu a územie pod plavárňou patrí Bratislavskému samosprávnemu kraju. Prvou realizáciou v areáli Elektrovodu bude prestavba bývalého internátu na nájomné bývanie v réžii magistrátu, v druhom kroku by sme radi realizovali rekonštrukciu školských objektov na základnú školu s telocvičňou, materskú školu a exteriérové športoviská. BSK so svojou realizáciou zariadenia pre seniorov príde na rad posledný.

SPOJENIE S MARIANKOU PRE PEŠÍCH A POSILNENIE MHD

Spojenie Záhorskej Bystrice a Marianky obojsmernou cyklotrasou popri hlavnej ceste bude realizovať magistrát a túto cyklotrasu budú môcť využívať aj chodci. Projekt tejto cyklotrasy je v stave vybavovania stavebného povolenia.

Rozšírenie MHD: V prípade linky číslo 37 opätovne požiadame o jej posilnenie. Linka číslo 36 bude premávať v pôvodnom režime od 1. septembra. Vzhľadom na veľké výpadky v tržbách dopravného podniku kvôli pandémii je ich posilnenie otázne.

KOMÁRE V BYSTRICI

Celobratislavské riešenie má v kompetencii Magistrát hlavného mesta SR. Boli už vykonané prvé postreky aj v katastri našej mestskej časti v lokalite Devínske jazero. Situáciu monitorujeme a sme v intenzívnom kontakte s magistrátom.

INTENZÍVNY ZIMNÝ POSYP SPÁLIL ZELEŇ

Na komunikáciách magistrátu bola použitá štandardná posypová soľ ESCO na báze chloridu sodného. Vypálenie zelene mohlo byť spôsobené dvojnásobnou periodicitou oproti iným rokom. Postihlo to aj zeleň na kruhovom objazde sv. Petra a Pavla.

Videozáznam Spýtajte sa starostu si môžete pozrieť na FB profile Záhorská Bystrica-oficiálna stránka a FB Jozef Krúpa.

Z ROKOVANIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Miestne zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 1. júna prerokovalo desať bodov, medzi ktorými dominovala priorita mestskej časti - rozširovanie školských kapacít. Navýšené financie sa týkajú novej triedy MŠ, rekonštrukcie ciest a chodníkov, zámeru obstarať Zmeny a doplnky Územného plánu zóny Krče, ale aj vymenovania komisie na vyhodnotenie pripomienok k pripravovanému športovo-oddychovému areálu.

ÚPRAVA ROZPOČTU MESTSKEJ ČASTI

Poslanci schválili navýšenie rozpočtu o 95 000 € na výdavky súvisiace s prestavbou priestorov knižnice na novú triedu materskej školy. Navrhnutá suma je v súlade s výkazom, výmerom a počíta aj so zariadením triedy. Dvadsať detí nastúpi do elokovaného pracoviska materskej školy na začiatku školského roka 2021/2022. V programe Vzdelávanie poslanci odsúhlasili aj navýšenie 5 000 € na premiestnenie hracích prvkov a osadenie dopadových plôch pri zadnom ihrisku s drevenými prvkami v areáli ZŠ s MŠ na Hargašovej ulici.

V programe Doprava a výstavba poslanci schválili 107 000 € na rekonštrukcie ulíc Pútnická a ulice na Podkerepuškách, ďalej na chodníky na ulici Pri Vápenickom potoku, spojnice Hargašova/Tatranská. Rovnako navýšili rozpočet na projektovú dokumentáciu novej školy a škôlky v areáli Elektrovodu o 100 000 €.

Rozpočet na ihriská v správe mestskej časti sa zvýšil na 26 000 €. Najviac pôjde na kompletnú rekonštrukciu detského ihriska na Strmom vŕšku. Vybudujú sa dopadové plochy a vymenia všetky hracie prvky.

Z dôvodu rekonštrukcie sociálnych zariadení v budove Zdravotného strediska sa navýšil rozpočet o 6 000 €, navýšenie rozpočtu sa dotklo aj pravidelného testovania na území mestskej časti a elektrického napojenia kamerového systému a zabezpečenie prenosu dát na Mestskú políciu Bratislava. O 12 000 € sa navýšila čiastka na prípravu žiadostí na projekty z eurofondov. Ide o žiadosti na financie na rozšírenie základnej školy a rozšírenie jedálne, ako aj na rozšírenie parkovacích miest pri Zdravotnom stredisku a Spoločenskom dome.

ZMENY A DOPLNKY UZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY KRČE

Poslanci odsúhlasili zámer obstarať Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN Z Krče, ktorých cieľom je znížiť intenzitu zastavanosti a rozšíriť občiansku vybavenosť. Ide o trojuholník medzi ulicami Pri Vápenickom potoku, Na Krčoch a Zárubovou ulicou. Všetka doterajšia stavebná činnosť, ktorá v lokalite Krče aktuálne prebieha, je v súlade s platným územným plánom zóny

z roku 2006, ktorý bol schválený územným plánom hlavného mesta v roku 2007. Výstavba tu napreduje najmä posledných 5 rokov a je potrebná jeho aktualizácia.

NÁVRHY ŠPORTOVO-ODDYCHOVÉHO AREÁLU KRČE VYHODNOTÍ KOMISIA

Miestne zastupiteľstvo vymenovalo členov komisie, ktorá vyhodnotí pripomienky k návrhu športovo-oddychového areálu a určí ich priority pri jeho realizácii. Okrem niektorých poslancov miestneho zastupiteľstva boli do komisie menovaní najmä obyvatelia z danej lokality a zástupcovia miestnych športových klubov.

PRENÁJMY A VEREJNÉ OBCHODNÉ SÚŤAŽE

Poslanci schválili návrh predaja pozemku pre Ing. Vladimíra Kaveca - orná pôda vo výmere 33 m^2 v katastrálnom území Záhorská Bystrica za cenu 150 €/m^2, čo predstavuje celkovú cenu 4 950 €.

Schválili predĺženie prenájmu pozemku v celkovej výmere 755 m^2 v lokalite Devínske jazero pre žiadateľov D. Kulčárová, A. Zavacká, M. Zavacký na 5 rokov v cene 1 €/m^2/rok. Účel tohto prenájmu sú rekreačné a záhradkárske účely.

Miestne zastupiteľstvo prijalo návrh na predĺženie prenájmu nebytových priestorov v objekte futbalových šatní pre žiadateľa Milan Veselý o výmere 61,59 m^2, doba prenájmu do 31. 12. 2023, cena prenájmu 1 €/m^2/rok + prevádzkové náklady.

Zastupiteľstvo vyhodnotilo verejnú obchodnú súťaž na prenájom nebytových priestorov lekárne v budove Zdravotného strediska na Gbelskej ulici č. 8 na rozlohe 110 m^2 a schválilo návrh uchádzača spoločnosť Pharmacy Universe, s. r. o. na prevádzkovanie lekárne za sumu 202 €/m^2/rok + energie na dobu 5 rokov. Nájomná zmluva by mala začať platiť od 1. októbra 2021.

Poslanci súhlasili s podmienkami verejnej obchodnej súťaže na prenájom nebytových priestorov v budove Zdravotného strediska na Gbelskej ulici č. 8 na rozlohe 50,02 m^2, ktorá bude prebiehať podávaním návrhov v obálkach. Ide o bývalú ambulanciu detského lekára. O prenájom týchto priestorov prejavilo záujem zdravotné zariadenie Junior Psyche, s. r. o. so zámerom využiť ich na zriadenie Ambulancie klinickej psychológie a psychoterapie so zameraním na deti, adolescentov aj dospelých. Výber nájomcu bude prebiehať verejnou obchodnou súťažou.

(e)

KONALO SA VEREJNÉ PREROKOVANIE ÚPN – Z IVÁNCE

V stredu 16. júna sa uskutočnilo verejné prerokovanie dvoch variantov konceptu riešenia územného plánu zóny Ivánce, ku ktorým bolo možné zasielať písomné pripomienky do 30. júna 2021.

Aktuálne platný Územný plán hlavného mesta SR Bratislava (ÚPM) počíta v lokalite Ivánce s bytovou zástavbou vo výške 4 nadzemných podlaží a 1 ustúpeného podlažia a občianskou vybavenosťou maximálne 30 % funkčnej plochy. Zámerom mestskej časti BA-Záhorská Bystrica je regulovať vývoj územia Ivánce a definovať túto zónu tak, aby sa obmedzila zastavanosť lokality a zaregulovala sa maximálna podlažnosť postavených obydlí na 2 nadzemné podlažia a 1 ustúpené podlažie.

ÚPM určuje pre lokalitu Ivánce povinnosť spracovať podrobnejšiu územnoplánovaciu dokumentáciu – teda územný plán zóny (ÚPN Z). Obstaraním územného plánu zóny Ivánce si Záhorská Bystrica plní svoju povinnosť ako orgán územného plánovania.

DVA VARIANTY KONCEPTU RIEŠENIA ÚPN Z IVÁNCE

Pre potreby prijatia ÚPN Z bolo nutné vypracovať dva varianty riešenia. Prvý variant počítal s bývaním do 2 nadzemných podlaží a 1 ustúpeného podlažia, materskou školou, zeleňou a obchodným marketom, druhý variant navrhol bývanie do výšky 2 nadzemných podlaží a 1 ustúpeného podlažia, materskú školu a zeleň. Prijaté pripomienky budú zapracované do súborného stanoviska, na základe ktorého sa vyberie prvý variant, druhý alebo kombinácia oboch. Nový návrh bude opäť verejne prerokovaný s možnosťou pripomienkovania, o termíne prerokovania budeme občanov informovať.

Na júnovom verejnom prerokovaní sa zúčastnila päťdesiatka vlastníkov pozemkov a obyvateľov Záhorskej Bystrice, starosta Jozef Krúpa, za spracovateľa konceptu riešenia – spoločnosť JELA, s. r. o. sa zúčastnila Ing. arch. Laura Jakabčínová a Ing. arch. Jela Plencnerová, ktorá viedla odborný výklad, prítomná bola Ing. arch. Zuzana Jankovičová, ktorá je odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacích podkladov, za spoločnosť TM Real, s. r. o., ktorá zastupuje spoločnosť Kaufland, sa zúčastnil konateľ JUDr. Tibor Mészáros.

(e)

VARIANT 1 - Navrhované bývanie vo výške 2 nadzemných podlaží a 1 ustúpeného podlažia, materská škola, zeleň a obchodný market.

VARIANT 2 - Navrhované bývanie vo výške 2 nadzemných podlaží a 1 ustúpeného podlažia.

STAN BUDE NA NÁMESTÍ PO CELÉ LETO

Z dôvodu veľkých horúčav sme sa rozhodli ponechať na Námestí Rodiny tento veľký stan. Prosíme vás, nezabúdajte, že stan nie je preliezačka. Dohliadnite, aby sa deti nehrali s lanami a neskúšali jeho kovové piliere na šplhanie. Ak si prinesiete niečo na konzumáciu, nech sa páči – dobrú chuť. Nezabudnite si to po sebe aj poupratovať.

Veríme, že stan so stolíkmi a lavicami využijete čo najlepšie a vydrží nám, čo najdlhšie. Demontáž je naplánovaná na 30. augusta 2021.

Ďakujeme za pochopenie, prajeme vám pekné leto.

Barbora Besedičová
referát kultúry

Každý rodinný dom dostane vrecia na zber odpadu.

AJ ZÁHORSKÁ BYSTRICA SA ZAPOJÍ DO VRECOVÉHO ZBERU TRIEDENÉHO ODPADU

Minulý rok mesto Bratislava v spolupráci s mestskou spoločnosťou OLO, a. s. a OZV NATUR-PACK, a. s. odštartovalo nový spôsob zberu papiera a plastu zbieraného spolu s kovovými obalmi a nápojovými kartónmi formou vrecového zberu s odvozom priamo spred rodinných domov.

Od augusta 2020 OLO sledovalo správnosť triedenia a čistoty odpadu, čistotu životného prostredia na bývalých zberných hniezdach či mieru zapojenia domácností do vrecového zberu. Až 76,8 % z opýtaných domácností informovalo, že systém je pohodlnejší ako zberné hniezda a až 85,4 % je presvedčených, že ľudia takto triedia lepšie.

V priebehu júla a augusta 2021 budú pracovníci OLO distribuovať vrecia a informačný leták do domácností, ktoré sa zapoja do tretej etapy vrecového systému zberu triedeného odpadu. **Do domácností dodajú 26 kusov modrých vriec na papier, 32 kusov žltých vriec na plasty a informačný leták s harmonogramom odvozu.** Počet dodaných vriec je určený na 12 mesiacov.

Frekvencia zberu modrých a žltých vriec bude 2x mesačne podľa harmonogramu, ktorý bude uvedený na letáku aj na webovej stránke **www.olo.sk**. V deň zberu musia byť vrecia zaviazané a umiestnené na obvyklom odvoznom mieste zmesového odpadu v čase do 7.00 h. V deň zvozu môžu obyvatelia vykladať zaviazané vrecia aj vo vlastných žltých a modrých nádobách. Prosíme, používajte len vrecia doručené spoločnosťou OLO.

Obaly pri triedení stláčajte, zmenšíte tak objem odpadu.

V prípade, ak neobdržíte vrecia do konca augusta, obráťte sa na *zakazka@olo.sk*
Zber vytriedeného skla bude zabezpečený doterajším spôsobom cez zvony na sklo. Na zberných miestach budú postupne po zavedení vrecového zberu odstránené žlté a modré kontajnery.

Od septembra 2021 budú do systému zapojené všetky mestské časti. Zapojte sa do vrecového zberu aj vy!

Rušením zberných hniezd sa zlepšuje čistota verejného priestoru, na stanovištiach so zvonom na sklo sa netvoria nezákonné skládky“ a zbiera sa čistejšia surovina, čím sa zabezpečuje vyššia úroveň recyklácie.

Viac informácií na **www.bratislava.sk**, **www.olo.sk**, **www.naturpack.sk**
02/50 110 660, **zakazka@olo.sk**

(OLO)

▲ MČ Záhorská Bystrica na základe požiadaviek obyvateľov nahradila na Ulici Pri Vápenickom potoku oproti výjazdu z parkoviska spoločnosti Billa vychodenú zem dlažbou.

▲ Niektorí obyvatelia si mýlia malé koše slúžiace na drobný odpad s nádobami na komunálny odpad z domácností a pravidelne do nich vyhadzujú celé vrecia alebo odpad, ktorý tam nepatrí, čo má za následok ich preplnenie.

NAŠA BYSTRICA AKTUAL

MESAČNÍK PRE BYSTRIČANOV A NÁVŠTEVNÍKOV Z. BYSTRICE • VYDÁVA MČ BRATISLAVA – ZÁHORSKÁ BYSTRICA • ROČNÍK IV., 6/2021 • BEZPLATNÉ

V Záhorskej Bystrici sa defintívne sčítalo 6 141 obyvateľov, čo predstavuje 90,68 %.

Ocenenie predsedu BSK pre dvoch Bystričanov

Tohtoročné ocenenia predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Juraja Drobu sa úzko dotýkali aj Záhorskej Bystrice. Miestny poslanec a jadrový fyzik prof. RNDr. Jozef Masarik, DrSc. a Ľudmila Moková, čestná predsedníčka klubu dôchodcov v Záhorskej Bystrici, sa stali držiteľmi Pamätného listu predsedu Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2020. Pamätný list BSK sa udeľuje fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a reprezentáciu BSK. Galavečer sa niesol v príjemnej atmosfére v priestoroch Vodárenského múzea v Bratislave. Ocenených Bystričanov sprevádzal starosta Jozef Krúpa. Obom oceneným ešte raz gratulujeme a ďakujeme za reprezentáciu Záhorskej Bystrice. (e)

Zomrel bývalý starosta

Dňa 6. 6. 2021 zomrel bývalý starosta mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica, **Ing. Anton Beleš**. Funkciu starostu vykonával v rokoch 1990 – 1999. Bol prvým ponovembrovým starostom. Zakladal novodobú samosprávu obce, za jeho éry sa modernizovala infraštruktúra, oživila sa výstavba rodinných domov, ale aj ľudové tradície. Za jeho éry prišla do Záhorskej Bystrice televízia Markíza. Bol pri modernizácii infraštruktúry a pri prvej aktualizácii územného plánu obce. Česť jeho pamiatke.
Rodine vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

(red)

Prvé sv. prijímanie v dôstojnej atmosfére

Tento rok sa prvé sv. prijímanie konalo počas dvoch sobôt – 29. mája a 5. júna. Dôvod bol jednoduchý – počasie. Hrozilo totiž, že bude pršať, preto nebolo možné rátať so slávnosťou vonku a kapacita v kostole je obmedzená. V prvú sobotu bolo na prijímaní 18 detí a o týždeň neskôr 12. Deti aj ich rodičia boli nadšení. Akustika, ale aj celková atmosféra kostola dali prvému sv. prijímaniu slávnostný a duchovný rozmer, aký sa v inom prostredí dosiahnuť nedá. Deti na záver dostali od pána farára Ľudovíta Pokojného pamätné listy a ako spomienku na tento deň krížiky.

(sv), Foto: archív

Výtvarné spektrum 2021

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, ktorého zriaďovateľom je BSK, zorganizovalo súťaž Výtvarné spektrum 2021 pre výtvarníkov z celého Bratislavského kraja. Do súťaže bolo prihlásených a doručených 305 diel od 92 autorov. Odborná porota odporučila vystaviť 135 diel, spomedzi ktorých ocenila 9 autorov a čestné uznanie udelila ďalším 20 autorom. Diela týchto autorov postupujú aj do výberu do celoštátneho kola. Vo vekovej skupine autorov nad 25 rokov v kategórii maľba získala po tretí raz čestné uznanie a postup do celoštátneho kola za obraz Lúčny porast, kombinovaná technika, aj Vlasta Hubková, ktorú mnohí poznáte z miestneho úradu. Výstava kolekcie vybraných diel sa uskutoční v Pistoriho paláci na Štefánikovej ulici od 8. do 31. júla. Obrazy Vlasty

Hubkovej sú aj na výstave v rezidencii v Indonézii, v Jakarte a na 25. ročníku Salónu výtvarníkov 2021 v ZOYA MUSEUM ELESKO Wine Park v Modre.

red)

Rozšírenie rozhlasového pokrytia

Nové bezdrôtové rozhlasy sa montovali na Pútnickej ulici, Tešedíkovej a Prídavkovej ulici. Spolu bolo osadených 28 kusov nových reproduktorov a zároveň sme vykonali údržbu a nastavenie už v minulosti namontovaných rozhlasov. Nastavovala sa najmä hlasitosť jednotlivých reproduktorov tak, aby sa pri hlásení neprekrývali. Rozhlas je dôležitý informačný kanál najmä pre našich bystrických seniorov.

(d)

Úspešná zbierka obnoseného šatstva

V súčasnej dobe mnohí ľudia z rôznych dôvodov nemajú zabezpečený taký komfortný život, ako iní, ktorým sa darí v živote lepšie. Veľa občanov v dobe celosvetovej pandémie Corona vírusu, ktorá neobišla ani našu krajinu, prišli o prácu, sú chorí alebo z iných dôvodov nemajú stály príjem a nedokážu si obstarať ani základné životné potreby. Mysliac na týchto našich spoluobčanov, Komisia sociálnych vecí a zdravia pri Miestnom zastupiteľstve mestskej časti Bratislava - Záhorská Bystrica v spolupráci so Sociálnou komisiou pri Farnosti sv. Petra a Pavla v Záhorskej Bystrici usporiadali v dňoch 11. a 12. júna zbierku obnoseného šatstva pre dospelých aj pre deti, obuvi, posteľnej bielizne, hračiek a školských potrieb. Počas oboch dní občania Záhorskej Bystrice priniesli veci, ktoré sa pomestili do veľkého nákladného automobilu, ktorý pristavil súkromný dopravca Ľuboš Dobšíček, ktorý na vlastné náklady zbierku odviezol do obcí Ostrovany a Raslavice v okrese Prešov. Cieľ tejto zbierky vybavila členka

komisie Mgr. Mária Fumačová. Pri odoberaní ošatenia a ostatných vecí asistovali MUDr. Cingelová, pani Mišovská, pani Orthová, pani Rácová, pán Malavasi, pán Lyžičiar a ďalší dobrovoľníci. Všetkým patrí veľké poďakovanie.

(bk), Foto: archív

Nové knihy do novej knižnice

fond na podporu umenia

Fond na podporu umenia každoročne poskytuje dotácie na rôzne projekty. Tento rok sme sa rozhodli zapojiť sa do projektu Akvizícia knižničného fondu, v ktorom sme boli úspešní. Budú nám poskytnuté finančné prostriedky na nákup kníh vo výške 1 200 €. Preto vás, vážení čitatelia, vyzývame – napíšte nám, čo by ste si chceli prečítať. Bude to romantický román, strhujúca detektívka, sci-fi alebo niečo o zvieratkách? Plánujeme zakúpiť aj povinnú literatúru podľa zoznamu základnej školy. Privítame aj návrhy na e-knihy. Svoje návrhy nám píšte na adresu besedicova@zahorska-bystrica.sk do 10. 8. 2021. (bb)

Budeme mať nových škôlkarov

Do materskej školy rodičia prihlásili 186 detí, z nich malo 155 trvalý pobyt v Záhorskej Bystrici. Do našej MŠ v budúcom školskom roku nastúpi 77 detí, z nich je 11 predškolákov. Do cirkevnej materskej školy prijali 15 detí a do špeciálnej škôlky 1 dieťa. Z tých detí, ktoré spĺňali podmienky prijatia, zostalo neumiestnených len 25.

(red)

Úspešný športový deň otcov

Horúca nedeľa priniesla našim mladým futbalistom MFK Záhorská Bystrica zaslúžené 1. miesto na futbalovom turnaji OUT Cup. Naši dorastenci zároveň odohrali prvý zápas po 9-mesačnej odmlke. V priateľskom stretnutí privítali doma ŠK Vrakuňa a vyhrali 5:3. Gratulujeme!

(red)

Čo sa deje v kameňolome?

Lesné pozemkové spoločenstvo Záhorská Bystrica pred prár týždňami začalo s úpravou kameňolomu. Navážky stavebného odpadu, haluziny a rôzny stavebný odpad a bioodpad, betónová garáž ako aj panely budú minulosťou. Potom bude priestor zabezpečený proti vjazdu motorových vozidiel, aby sa zabránilo ďalšiemu vývozu odpadu. Peším a poriadkumilovným návštevníkom okolitej prírody bude kameňolom naďalej volne prístupný a môže sa uvažovať o jeho využívaní v budúcnosti. (red)

Detské ihrisko na Strmom vŕšku prešlo kompletnou obnovou

V závere júna sme sa venovali aj kompletnej obnove detského ihriska na Strmom vŕšku, ktoré je v správe mestskej časti. Deti sa môžu tešiť na nové, moderné hracie prvky - novú multifunkčnú vežu na hranie, kolotoč či koníkové hojdačky. Mamičky ocenia modernú dopadovú plochu z liatej gumy EPDM. Tešíme sa, keď sa ihrisko zaplní detským smiechom a radosťou a deti si užijú príjemné leto na nových hracích plochách.

(e)

Senior taxi opäť funguje

Služba Senior taxi je služba určená pre našich seniorov, sociálne odkázaných obyvateľov a ZŤP obyvateľov s trvalým pobytom v našej mestskej časti. Aktuálne už funguje v pôvodnom režime každý pracovný deň. Môžete ho využiť na prevoz na vyšetrenie, do obchodu, prípadne vybavenie úradných záležitostí.

Kontakt: 0949 828 293

(red)

Hlasové cvičenie v Dolanoch dňa 11. júna 2021

Hneď, ako to pandémia dovolila, stretli sa členovia nášho speváckeho zboru. Stretli sa po vyše roku, aby mohli nadviazať na nedobrovoľne prerušenú prípravu na nahrávanie štvrtého cédečka. Predovšetkým však bolo potrebné rozcvičiť hlasivky a zobudiť ich z dlhého núteného odpočinku. To bol cieľ nášho už tradičného hlasového cvičenia v Mlyne v Doľanoch, ktorý má výborné akustické podmienky. A tak sme spojili príjemný výlet s užitočnou hlasovou prípravou, aby sme mohli v relatívne krátkom čase pripraviť piesňové portfólio pre štvrté cédečko.

Zbormajstrovi Štefanovi Martinkovičovi sa, podľa vlastného vyjadrenia, splnil jeho zámer na sto percent čo dáva predpoklady pre ďalšiu prácu so zborom.

Eva Frťalová

**KÚPIM POZEMOK ALEBO STARŠÍ RODINNÝ DOM.
PRÍPADNE VYMENÍM ZA 1-IZBOVÝ BYT S DOPLATKOM.**

TEL. 0950 614 925.

12/3/2021

Naša Bystrica AKTUAL. Periodicita: mesačník. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Záhorská Bystrica, Námestie rodiny 1, Bratislava. IČO: 00604 887. Dátum vydania: 5. 7. 2021. Číslo ISSN 2585-9161. Evidenčné číslo: MK SR EV 5658/18. Predseda redakčnej rady: prof. PhDr. Pavol Smolík, Art.D. Redakčná rada: Mgr. Martin Besedič, PhD. PaeDr. Zuzana Kaliariková, Bohuslav Blecha, Mgr. Martin Pavlík, prof. PhDr. Ján Grexa, PhD. Mgr. Marcela Jedináková. Šéfredaktorka: PhDr. Silvia Vnenková. Spolupráca: Mgr. Barbora Besedičová. Kontakty na redakciu: +421 2 65 95 62 10, nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Inzercia: nasabystrica@zahorskabystrica.sk. Tlač: Varínska tlačiareň. Staršie čísla novín si môžete prečítať na webovej stránke MČ Bratislava-Záhorská Bystrica a v miestnej knižnici. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť texty prispievateľov. | **Redakcia nezodpovedá za grafickú a gramatickú stránku inzercie.**

NÁBOR NOVÝCH ČLENOV

KRAV MAGA - PANANTUKAN

DETI (8 - 12 rokov)
DORASTENCI (13 - 17 rokov)
utorok a štvrtok 16:20 - 17:20

DOSPELÍ
pondelok 19:00 - 20:30
streda 20:00 - 21:00

PANANTUKAN
KRAV MAGA
KNIFE FIGHTING
STREET DEFENSE ACADEMY

Street Defense Academy o.z.

Záhorská Bystrica, Čsl. tankistov 134, 0948 820 423, 0903 882 688, info@ubransa.sk, www.ubransa.sk

11/3/2021

ELEKTROVOD PRILÁKAL TAKMER 200 NÁVŠTEVNÍKOV

Komentovaná prehliadka školy a atómového krytu v areáli bývalého učilišťa na Holom vrchu prilákala takmer dve stovky návštevníkov, ktorí prišli nielen zo Záhorskej Bystrice, ale aj z blízkeho okolia. Možnosť nakuknúť do pôvodných chodieb školy a zaspomínať si na svoje študentské časy využili aj bývalí žiaci učilišťa, ktorých sa počas dvoch návštevných dní nazbierali desiatky. Areál Elektrovodu si prišiel v sobotu pozrieť aj primátor Bratislavy Matúš Vallo.

Zámery s premenou Elektrovodu a prehliadku školy a telocvične prezentoval starosta Záhorskej Bystrice Jozef Krúpa. Zvedavých návštevníkov v atómovom kryte v podzemí, ktorý sa nachádza pod pôvodnou telocvičňou, previedol Štefan Perniš, jeden z prvých zamestnancov učilišťa a dlhoročný správca areálu, ktorý do školy Elektrovodu nastúpil v roku 1976. Návštevníkom priblížil fungovanie „zvláštnej stavby CO“, ako sa kryt nazýval, ukázal im fungujúcu vzduchotechniku, porozprával zaujímavosti aj o chode celého učilišťa, ktorého bol celé roky súčasťou.

Polhodinová prehliadka školy a atómového krytu prilákala všetky vekové kategórie, v kryte sa počas horúceho počasia všetci príjemne schladili a odchádzali plní očakávania, ako sa areál zmení po rekonštrukcii. Len pripomíname, že pôvodný internát sa má premeniť na nájomné bývanie, ktoré by malo slúžiť aj pre učiteľov školy, policajtov či zdravotné sestry, plaváreň by sa mala prestavať na zariadenie pre seniorov, najväčšia časť areálu vo vlastníctve mestskej časti Záhorská Bystrica prejde rekonštrukciou na základnú a materskú školu s telocvičňou a exteriérovými športoviskami. Ako architekti vyriešia využitie atómového krytu, bude známe po vypracovaní finálnej podoby projektovej dokumentácie. Všetkým Bystričanom ďakujeme za návštevu!

Text: (e), Foto: Miroslav Marciš

MLADÁ VEDKYŇA, KTORÚ POZNÁ EURÓPA

Mgr. Svetlana Miklíková, PhD., pôsobí v Ústave experimentálnej onkológie Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied. Hlavným predmetom jej výskumu je molekulárna signalizácia v rámci nádorového mikroprostredia karcinómu prsníka. Vlani získala Cenu L'Oréal UNESCO pre ženy vo vede do 35 rokov. Viete, že žije medzi nami?

▸ *Ako ste sa dostali k vede? Rada ste skúmali veci a javy okolo seba aj v detstve?*

Pre štúdium molekulárnej biológie som sa rozhodla na strednej škole, kde sme mali skvelú učiteľku biológie, ktorá nám na hodinách hovorila aj o vede a vedeckom bádaní. V detstve som chcela byť psychologičkou, policajtkou a úplne ako malá archeologičkou, čiže ten záujem o skúmanie možno nájsť v každom z týchto povolaní, ale či som skúmala veci okolo seba nejako viac ako iné deti, si netrúfam posúdiť.

▸ *Ako dlho pôsobíte vo vedeckej sfére?*

Na Ústav experimentálnej onkológie Slovenskej akadémie vied som nastúpila ešte počas magisterského štúdia, čiže už je to skoro 10 rokov.

▸ *Vaším hlavným predmetom výskumu je nádorové mikroprostredie karcinómu prsníka. Priblížte nám to, prosím.*

Nádor okrem nádorových buniek tvoria aj zdravé bunky, ktoré sú normálnou súčasťou nášho tela a tak, zjednodušene povedané, nádor si ich k sebe privolá, aby si prostredníctvom nich zabezpečil prísun živín, kyslíka a iných pre rast potrebných látok. My, v rámci našich projektov, skúmame mezenchýmové stromálne bunky, ktoré v našom tele zohrávajú dôležitú úlohu v oprave rôznych poškodení. No a do miesta nádoru putujú tiež preto, že ho mylne považujú za ranu, ktorú treba vyliečiť, no pôsobením nádorových buniek sú pozmenené, čo môže viesť k vyššej agresivite nádorových buniek a ich zvýšenému metastatickému šíreniu.

▸ *Ste zapojená aj do veľkého európskeho projektu. Čo je jeho cieľom?*

Cieľom tohto európskeho projektu je skúmanie rezistencie nádorových buniek, čiže schopnosti odolať účinku onkologického liečiva. Rezistencia na liečbu predstavuje jednu z najväčších výziev dnes používanej onkologickej liečby, preto chcú členovia tohto tímu prísť na to, čo majú tieto odolné nádorové bunky spoločné a vyvinúť nové, účinnejšie liečebné postupy. Zároveň by chceli ešte pred samotným nasadením liečby identifikovať tých pacientov, u ktorých daná liečba pravdepodobne nezaberie a vyhnúť sa tak zbytočným vedľajším účinkom, ktoré ju sprevádzajú.

▸ *Za svoju prácu ste získali aj niekoľko ocenení. Naposledy vlani to bola Cena L'Oréal UNESCO pre ženy vo vede do 35 rokov. Ešte predtým ste za svoju dizertačnú prácu získali prvé miesto v celoslovenskej Súťaži mladých onkológov. Ako vnímate tieto ocenenia?*

Za každé ocenenie som veľmi vďačná, lebo poukazuje na to, že robíme zaujímavý výskum, ktorý zaujal odbornú porotu a zároveň nám vždy pomôžu zviditeľniť to, čo sme zistili, vďaka čomu sme už získali viacero spoluprác a kontaktov, ktoré sú pre našu prácu veľmi dôležité.

▸ *Myslíte si, že je veda na Slovensku docenená? Máte vy konkrétne také podmienky a financie na svoju prácu, ako by ste si predstavovali?*

Toto je veľmi dobrá, ale aj ťažká otázka, keďže na ňu neexistuje jednoduchá odpoveď. Ja by som sa radšej vyjadrila len za mladšiu generáciu, do ktorej ešte spadám. Čo sa týka mladých vedcov, pre nich u nás nie sú k dispozícii projekty, ktoré by im pomohli rozbehnúť kariéru a dostatočne skúmať to, čo ich zaujalo. No a zároveň platové ohodnotenie je po skončení doktorandského štúdia také nízke, že veľa mladých odchádza do zahraničia už len preto, že si nemôžu dovoliť robiť vedu a zároveň napríklad prenajať byt alebo založiť rodinu.

▸ *Mnoho ľudí má predstavu, že veda si vyžaduje celého človeka, ktorý už na nič iné nemá čas. Je to naozaj tak?*

V pracovnom kolektíve.

Celého človeka skôr v tom zmysle, že sa naša práca nekončí odchodom z laboratória, keďže často nad vedeckými problémami rozmýšľame aj doma alebo na dovolenke. Na našom pracovisku robíme navyše aj osvetu na stredných školách v podobe zaujímavých prednášok, ktorými mládeži odkrývame zaujímavosti z nášho výskumu a vidno, že ich to zaujíma. Mali sme viacero stredoškolákov, ktorí si u nás vypracovali projekty, s ktorými postúpili na medzinárodné súťaže. Veľa sa dnes hovorí o tom, že vzdelanie získané na našich školách je nevyužiteľné, no na druhej strane, až keď človek začne robiť vedu, zistí, že to, čo sa učil na strednej a vysokej škole, sú vlastne len základy, vstupenka do sveta úžasného a vzrušujúceho poznania. Čiže správny vedec nemusí, ale chce pracovať.

▶ *Vieme, že ste sa nedávno stali mamou. Odložili ste vedu zatiaľ bokom? Ako vám vaša dcérka zmenila život?*

Asi neprekvapí, že sa môj kontakt s vedou výrazne obmedzil, týka sa to však hlavne jadra výskumnej práce a projektovej administratívy, no ale keďže zároveň vediem jednu diplomantku a ďalšiu nádejnú doktorandku, nedá sa úplne odstrihnúť. Našťastie, máme v tíme šikovné kolegyne, ktoré s čím sa dá, pomôžu. No ale treba povedať, že materstvo je naozaj práca na plný úväzok a popravde pojem materská „dovolenka" mi dnes znie trochu idealisticky :). Napriek tomu však v dcérke Alžbetke vidím ten pravý zmysel života a táto „dovolenka" je naozaj krásne obdobie, keďže nám robí veľkú radosť svojimi úsmevmi a vôbec svojou prítomnosťou.

Šťastie v rodinnom kruhu.

▶ *Ako sa vám žije v Záhorskej Bystrici? Ste rodáčka, alebo ste sa sem prisťahovali?*

Do Záhorskej Bystrice som sa prisťahovala po svadbe, keďže tu býva môj manžel. Býva sa mi tu veľmi dobre, keďže je človek relatívne rýchlo v meste (čo však v poslednom čase prestáva platiť kvôli zhoršujúcej sa dopravnej situácii), ale aj v prírode, no a spoznala som tu aj veľa príjemných ľudí. Zároveň je moja rodná dedinka, Plavecké Podhradie, odtiaľto len na skok.

▶ *Aké sú vaše plány do budúcna?*

Teraz hlavne rodina a s ňou spojené radosti :-) a neskôr určite návrat k vede a nápadom, ktoré zatiaľ zbieram do rezervy. Rada by som pokračovala aj v propagácii vedy u mladých, ktorí sú našou budúcnosťou.

Silvia Vnenková, Foto: archív SM

KREATÍVNY PRIEMYSEL

Silné osobné zážitky súvisiace s kultúrou a školstvom na Slovensku ma podnietili sadnúť si k počítaču a napísať tento článok. Osobné preto, že pracujem práve v oblasti kultúry a školstva. Zážitky? Ono by sa to vlastne malo nazvať inak – ako pretrvávajúca trauma alebo polytrauma zo všetkého, s čím som trvale konfrontovaný. O čo ide?

V ťažkej agónii trvalo podhodnoteného a na okraj záujmu vytláčaného školstva vychovávame, napriek úsiliu tých kvalitnejších pedagógov, celé generácie nezakorenenej mládeže. Tej ponúkame minimálne povedomie historickej kontinuity, minimálny a zväčša vyšinutý kultúrny rozhľad, teda úbohé vzdelanie v oblasti humanitných vied. Z toho všetkého vyplýva nezlomné presvedčenie našich detí, že história sa začína až teraz a že prvými skutkami v dejinách stojacimi za reč, sú tie jej vlastné. Od tohto hrdého povedomia sa, logicky, odvíja aj spôsob a úroveň ich rozhodovania.

Na ten istý okraj záujmu odstavená kultúra (myslím tým kultúru v najširšom zmysel slova, teda konanie v prospech druhých – či ide o drobnú pomoc slabším alebo o špičkové umelecké dielo) je ponechaná osudu akejsi „náletovej rastliny". Namiesto toho, aby kompetentní inšpirovali a rozvíjali debatu o tom, kam by sa mala kultúra na Slovensku uberať, nechajú ju predierať sa medzi puklinami v zabetónovanom povedomí spoločnosti, ktorá sa zamestnáva uctievaním bôžikov ekonomickej prosperity a rastúcej životnej úrovne.

V rýchlo schnúcej záhrade slovenského kultúrneho tlenia nám však predsa len vyrastá čosi, čomu sa venuje pozornosť. Myslím na pojem „umenie a kreatívny priemysel". Ten nám umožňuje nahliadnuť, ako kultúru vidia ľudia, ktorí by pre jej rozvoj mali vytvárať podmienky. Vezmime si najprv spojenie „kreatívny priemysel". Pojem „priemysel" je v slovenčine jasne etymologicky spätý so slovom „premýšľať", teda „byť tvorivý". A tu vidím prvý problém, pretože „kreatívny", ako vieme, je „tvorivý". Spojenie „kreatívny priemysel" teda znamená „tvorivá tvorivosť". Hm.

Okrem toho sa mi akosi nehodí spájať tvorivosť s priemyslom. Ale takéto spojenie je vlastne tiež symptomatické a dá sa z neho opäť čosi odčítať: vytvorí sa produkt, zabalí sa do reklamy a vykotí do priestoru. Kreativita sa teda u nás už definitívne bude dávkovať na kusy a predávať ako „dávka zábavy". Nič nové. V starom Ríme v jeho poslednom úpadkovom období tiež frčali na takýchto závislostiach. Ozaj: aká kreativita sa dá rezať ako saláma bez toho, že by utrpela? Tá kvalitná, hlboká, obohacujúca – alebo tá druhá?

(Mimochodom: „ozajstný priemysel" – fabriky, bane, huty… – nie je, nemá byť kreatívny?) A potom je tu ešte iná vec: prečo spojenie „umenie a kreatívny priemysel" oddeľuje umenie od tvorivosti? Prečo je tam to „a"? A naopak: kreativita nemôže byť umelecká?

Terminologický nonsens, s ktorým tu máme dočinenia, vnímam ako symptomatický. Je to obraz zmätku v samotnom prístupe ku kultúre.

Dnes sme už ďaleko za líniou, kam by sa mohla bez väčších škôd úroveň vzdelania a kultúry – a nahliadania na ne – prepadnúť. Iste: skutočná hlboká kultúra a umenie je v nás a bude tu, kým tu budú ľudia. Ale za akú cenu ich raz budeme kriesiť z agónie?

Pavol Smolík

PRAVDA O PRAVDE

FEJTÓN

Ako sa hovorí, keby sprostosť kvitla, tak som samý kvet. Zúčastnil som sa totiž na verejnej schôdzi občanov a ako prvý som sa prihlásil do diskusie. Do diskusie sa hlási občan Bystrozraký, oznámil predsedajúci poslanec Štefan Dlhý. Vykričal som na plné pajšle pravdu, čo ma ťažila na srdci, lebo som sa držal zásady, že čo na srdci, ktoré ma už dlhšie trápi, to na jazyku, ktorý ma netrápil, ale zato svrbel. Vo svojej tupej zaslepenosti som verejne vykričal, že môjmu bystrému zraku neuniklo, ako dvaja tu prítomní poslanci sústavne páchajú korupciu a úplatkárstvo. Konkrétne ide o poslancov Dlhého Štefana a Širokého Juraja.

Ako taký debo som si pustil hubu na špacír, až sa mi prášilo za ušami. Ale vďaka môjmu bystrému zraku som si po necelej polhodinke všimol, ako si prítomní spoluobčania ťukajú na čelo, akože mi preskočilo a že si nevidím ďalej od nosa. A ak niekto po ňom dostane, tak to budem ja. Napriek môjmu ostrému zraku som stále nevidel, že treba zavrieť hubu, kým je ešte čas. V tej chvíli som si neuvedomil, že čo oči nevidia, to srdce nebolí. Teraz už viem, že ak srdce bolí, treba si zájsť podvečierkom do zelenej hory a netrepať sa na verejnú schôdzu o nedostatku zelene v našej miestnej časti, prezývanej Sahara, ktorá o nejakej oáze nemá ani šajnu.

Ako sa teda dalo čakať, obidvaja poslanci všetko to, čo som videl na vlastné oči, mi do očí popreli a, naopak verejne oznámili, že ma budú žalovať za urážku na cti, lebo im na nej ukrutne záleží.

Dalo sa tiež čakať, že si po schôdzi na mňa počkajú a vo vyprázdnenej zasadačke mi to spočítajú, nakoľko sú fakt vypočítaví. Nedalo sa však čakať, že namiesto toho, aby mi dali po nose, ma neverejne pochválili. Vyčítali mi jedine to, že si ešte netykáme. Úžasne vrelo sa mi poďakovali za úprimné slová, ktoré mi rovnako úprimne odpúšťajú, lebo im na každom voličovi záleží viac ako na všetkom inom. Láskavo mi vysvetlili svoje zapieranie iba z čírej lásky ku mne. Keby sa totiž moja pravda ukázala pravdivá, bol by zo mňa totálny slepec, lebo je priam vedecky dokázané, že pravda oči kole. Pri strate môjho bystrého zraku by som sa potom mohol oprieť akurát o bielu slepeckú palicu, lebo v našej obci sú už obidva vodiace slepecké psy na zaslúženom dôchodku a samy by potrebovali vodiaceho psa.

Po tomto ich vrelom odpustení mi zo zachránených očí vyhŕkli vďačné slzy dojatia, takže teraz okate vyzývam všetkých spoluobčanov, aby nikdy nehovorili pravdu, aspoň nie na verejných zhromaždeniach! *JG*

FLORBALISTI ODŠTARTOVALI LETNÚ PRÍPRAVU V NOVOM ŠPORTOVOM AREÁLI

Kvôli pandémii mužskí extraligisti odohrali túto sezónu len 6 zápasov v základnej časti. V novembri 2020 sa sezóna prerušila a k obnoveniu už neprišlo. V období, kedy bolo najviac prípadov nákazy a opatrenia nedovoľovali žiadne športy, florbalisti len nedočkavo čakali a individuálne sa udržiavali v kondícii. V máji tohto roku prišlo rozhodnutie zo Slovenského florbalového zväzu o zrušení sezóny 2020/2021 bez vyhlásenia víťaza.

DOČKALI SA PO POL ROKU

V júni totiž odštartovali letnú prípravu na nasledujúcu sezónu. A to v novom športovom areáli, ktorý sa nachádza v areáli základnej školy. Momentálne muži absolvujú spoločnú letnú prípravu aj s juniorským tímom v areáli, kde majú okrem halových tréningov najmä bežeckú letnú prípravu na tartanovom ovále. Areál sa im veľmi páči a sú za vytvorené športové podmienky veľmi vďační, čo dali vedieť na svojich sociálnych sieťach (Facebook – Tsunami Záhorská Bystrica, Instagram – tsunami_florball_team).

PROGRAM FLORBALISTOV NA NAJBLIŽŠIE OBDOBIE

V letných mesiacoch sa florbalisti zúčastnia na turnaji Slovak floorball cup, ktorý dokázali v roku 2018 vyhrať.

Juniorské majstrovstvá sveta, ktoré sa mali konať pôvodne v máji tohto roku, sa preložili na august. Juniorský reprezentačný výber absolvuje finálnu prípravu a v nominácii sa stále nachádzajú aj hráči Tsunami (Machovič, Fegyveres, Lacena, Fulier). Chlapcom držíme palce, aby sa prebojovali do záverečnej nominácie na majstrovstvá sveta, ktoré sa budú konať 25. - 29. augusta v Brne. Záhorská Bystrica má zastúpenie aj v mužskej reprezentácii. Seniorské majstrovstvá sveta sa mali konať ešte v minulom roku v decembri

vo fínskych Helsinkách. Kvôli pandémii sa tieto majstrovstvá takisto posunuli presne o rok, na december 2021. Seniorský výber absolvuje počas letných prázdnin prípravné kempy, na ktorých sa zúčastnia aj naši dvaja hráči - Martin Kubovič a Peter Dobrovodský.

Našim florbalistom, ale takisto všetkým športovcom, prajeme, aby im tento rok už neprekazila ich športové aktivity pandémia a budeme sa môcť spoločne stretnúť na našich športoviskách v Záhorskej Bystrici. Športu zdar!

(mk), Foto: archív Tsunami

FLORBALISTI MAJSTRI SLOVENSKA V KATEGÓRII STARŠÍ ŽIACI

Víťazný tím.

Prvý krát v histórii klubu sa podarilo mládežníckej kategórii vyhrať celoslovenský majstrovský titul. Doposiaľ získali florbalisti z Tsunami v mládežníckych kategóriách dve strieborné a jednu bronzovú medailu (do týchto kategórií sa nepočíta juniorská a mužská extraliga). Tieto tri umiestnenia získala ešte generácia chalanov ročníky 1996 - 1997 v ich mládežníckych vekoch. Teraz viacerí z týchto chalanov sú už oporami mužského extraligového tímu.

Čo sa ale nepodarilo doposiaľ najúspešnejšej vekovej kategórii, sa podarilo terajším starším žiakom, momentálne ročník narodenia 2006 - 2007. Presne 10 rokov rozdiel od už spomínanej kategórie odchovancov.
V skupine postupne porazili ATU Košice, Martin, Dubnicu nad Váhom. V semifinále porazili AS Trenčín 10:0 a napokon vo finále vyhrali 8:5 nad bratislavským rivalom Snipers Bratislava. Celými majstrovstvami prešli starší žiaci bez jedinej prehry. Celkovo sa na majstrovstvách zúčastnilo 8 tímov, ktoré postúpili zo svojich krajských líg.

„Podujatie hodnotím veľmi pozitívne a som rád, že sa nám podarilo zvíťaziť. Chalani hrali naozaj perfektne a som na nich hrdý! Stále sme si hovorili, že ideme od zápasu k zápasu a na ihrisku necháme všetko. V prvom rade si myslím, že sme vytvorili veľmi dobrý kolektív, ktorý sa nezlomil ani za nepriaznivého stavu. Chalani si verili a jeden druhého povzbudzovali a to bol základ úspechu,“ zhodnotil tréner Marek Mekota

(mk), Foto: archív Tsunami

INTERIÉR ĽUDOVÉHO DOMU SA MENÍ

Miestnosť na prízemí Ľudového domu sa zmení na knižnicu, ktorá sa sťahuje z budovy bývalého miestneho úradu. Knižnica v nových priestoroch otvorila svoje brány od 1. júla, dovtedy bola z dôvodu sťahovania zatvorená.

MOMka sa z interiéru Ľudového domu presunula pod prístrešok na nádvorí Ľudového domu a do veľkej miestnosti na prízemí sa sťahuje knižnica, ktorá začne v nových priestoroch fungovať od 1. júla.

Na poschodí Ľudového domu sú dve miestnosti. V jednej z nich prebieha individuálna výučba žiakov ZUŠ, druhá miestnosť sa prispôsobí prevádzke kozmetického salónu, ktorého prevádzka bola pôvodne umiestnená v budove bývalého úradu.

Predmety, ktoré sme mali v Ľudovom dome zapožičané, najmä nábytok a keramiku, sme vrátili do depozitov múzeí. V Ľudovom dome naďalej zostávajú figuríny odeté v ľudovom odeve a z dreva vyrezávaná svätá rodina, ktorú umiestnime do miestnosti nazývanej Čierna kuchyňa. Predmety, ktoré nám do Ľudového domu venovali samotní Bystričania, napríklad hudobné nástroje od miestnych dychovkárov, zostávajú v Ľudovom dome aj naďalej.

Text a foto: (bb)

NAŠLO SA V ŠUPLÍKU II.diel

V minulom čísle Našej Bystrice som písala o knižke z roku 1931 **Pro domácnost a kuchyň** – od autora Jan Kubín – **Úvaly u Prahy, továrna na margarin a pokrmové tuky.** V knihe sa uvádzajú „úsporné kuchyňské předpisy pro praktické používaní našeho umělého tuku margarinu. Různé rady a pokyny pro domácnost.“ Je to premyslený marketingový ťah, aby ľudia vedeli, na čo všetko je dobrý margarín z ich továrne. Okrem receptov sa kniha venuje aj radám pre domácnosť, hospodáreniu v domácnosti, obchodu a živnosti, dáva rady ako platiť dane, nechýba ani *Zábavné čtení* a *Veselý koutek*.

V minulom čísle som písala o rôznych radách do domácnosti. Z ďalších zaujímavých rád do domácnosti vyberám stále zaujímavú tému – starostlivosť o topánky. ***Boty trpí*** – *najviac vlhkým počasím. Ak boty po premáčaní správne neošetríte, pokazia sa v jednom dni viac ako za mesiac v suchu. Premáčané topánky sa majú natiahnuť na kopýtka s dreveným predkom alebo vyplniť papierom, prípadne drevenou vlnou. Potom nechať uschnúť a to tak, aby podrážky, ktoré sú obyčajne premáčané najviac, neboli na zemi, ale boli o niečo opreté. Topánky musia schnúť pomaly v teplom vzduchu. S prudkým vysychaním krehnú a lámu sa. Správne ošetrenie obuvi je dôležité nielen z dôvodu šetrnosti, ale hlavne zdravotného. Vlhko v obuvi dáva podmienky pre vznikaní plesne a táto je pre zdravie nôh veľmi škodlivá.*

Vybrala som aj celkom zaujímavú radu o **ošetrovaní vlasov**. *Vlasy musí býti ošetřovány individuelně, podle toho, jsou-li příliš mastné nebo suché, křehké nebo trvdé. Mastné vlasy musí se častěji mýti, pri nejmenším jednou týdne, jsou-li příliš mastné, i dvakrát. Ovšem, příliš časté mytí urychluje podle okolností šedivení. Mastné vlasy umývame v horké vode s malou prísadou sody nebo s nemastným mýdlem. Také se má pokožka pravidelne vytírati nejakou odtučňovací vlasovou vodou. Dobrým odtučňovacím prostředkem jest mytí vlasu v heřmánkovém odvaru, načež vlasy dobře proplácheme vlažnou vodou. Máme-li vlasy suché, stačí, myjeme-li je jednou za tři až štyři nedele. Mezitím provádíme zvlášt masáže vlasové pokožky nejakou vlasovou vodou, v niž je primíseno nejakého oleje, a to jednou týdně. Zvlášte účinným prostředkem proti přílišné suchosti vlasú jest mytí ve žloutku. Ušleháme žloutek až pění, polejeme touto pěnou vlasy, vetřeme do pokožky a pak pečlivě několikráte propláchneme čistou vodou. Proti šedivění vlasú doporučuje se ořechový olej. Vlasy máme denně pečlivě kartáčovati a pročesávati, neboť je to masáž, která značně přispívá k vyživování vlasové pokožky.*

Mezi milenci.

»Opravdu jsi přede mnou ještě nikdy nikoho nemilovala?« — »Přisahám ti, Vláďo, že jsem začátečnice!«

U holiče.

»Ta břitva nějak tahá . . .« — »Ale, kdepak, břitva, vašnosti, ale ten kluk mizerná vás špatně namydlil. Už se tady učí tři roky a neumí ani pitomej ksicht namydlit.«

Po půlnoci.

Žena: »Už zase přicházíš tak pozdě? To už přestává všechno.« Muž (bručí): »Tak přestaň taky!«

Východisko.

Žena: »Jenom za 50 Kč mně chceš koupit nový klobouk? Já chci dražší.«
Muž: »Tak ti jej koupím na splátky, to bude stát ještě jednou tolik.«

Velmi jednoduché.

Manžel: »Podívej se na mé punčochy! Samá díra — člověk ani neví, kde je punčocha nahoře a kde dole!« — Manželka: »Dovol, to je přeci velmi jednoduché. Tam, kde je velká díra — je nahoře, tam, kde je mnoho malých děr, je dole!«

Jak se malíři houpají.

»Člověče, já jsem ti jednou namaloval louku — to si přímo cejtil, jak voní —« — »To nic není proti mému autu. To ujíždí tak, že si mu na kolech brousím štětce!«

Roztomilý novomanžel.

»Proč říkáš lidem, že jsi se oženil se mnou, protože umím výborně vařit? Vždyť víš, že neumím ani uvařit vejce na měkko!« — »Nu, musil jsem si přece vymyslit nějakou omluvu, proč jsem se s tebou oženil!«

Vynikající.

»Čím je váš ženich?« — »Hraje ve zvukovém filmu.« — »A jakou úlohu?« — »Ve velkém hlavním výstupu v posledním jednání hraje blížící se kroky.«

Ochotný.

Věřitel: »Ale prosím vás, nemohu sem přece chodit každý den vás upomínat.« — Dlužník: »Máte pravdu. Příště choďte vždycky ve středu, hodí-li se vám ten den.«

První pacient.

Přítel k mladému lékaři: »Je to pravda, že už jsi se konečně dočkal pacienta?«
»Ano! Přišel krást do čekárny, sluha ho chytil, shodil se schodů, tak ho teď kurýruju.«

Štíhlá linie.

»Nuže, slečno Plnotučná, chcete-li se spadnouti o těch sedm kilogramů, musíte se přesně říditi dietou: jednu porci hlávkového salátu, k tomu opečený chlebíček a sklenici jablečného moštu.« — »Před obědem nebo po obědě, pane doktore?«

— Kohn, ty hledáš kasíra?
— Ano.
— Vždyť jsi jednoho před čtrnácti dny přijmul!
— No, toho právě hledám!

Vdavky.

»Ale, milostivá paní, nemůžete se přeci znovu vdávat! Víte přeci, že podle závětí pana chotě v tom případě připadne dědictví jeho bratrovi!« — »Vím, já si pane doktore, právě toho bratra beru!«

Na manévrech.

Kapitán: »Vojáci jsou zpoceni, ať si převléknou košile!« — Četař: »Ale, pane kapitáne — většina z nich nemá reservní košile.« — Kapitán: »Ták? No, ale předpis je předpis — pak si musí košile vyměnit aspoň mezi sebou!«

Která se má víc stydět?

»Ty ještě neumíš moderní tance Fando? Styď se!« — »Za to ty je tancuješ až hanba! Styď se!«

Mami, co jsou to ty reperace?

»Jak bych ti to řekla: Když někdo něco rozbije, musí to zaplatit.« — »Výborně, už rozumím! My jsme rozbili Rakousko — a teď to musíme zaplatit.«

Mezi přáteli.

»Jen co je pravda, když tak člověk sedí s mladou hezkou dámou o samotě, to ty hodinky utíkají. —«
»Zajisté! Já onehdy s jednou seděl až do půl noci a to utekly hodinky docela . . .«

Ze školy.

Profesor: »Které slovo je nejvíc užíváno studenty?« — Žák: »Nevím.« — Profesor: »Správně jste odpověděl.«

Od vydania knihy uplynulo 90 rokov, niektoré rady sú zvláštne, veď, kde dnes zoberieme tempertín :-) : A to, že časté umývanie vlasov spôsobuje ich šedivenie…

Niektoré problémy sú stále rovnaké: napríklad muchy. ***Moucha*** *– je odvěkým nepřítelem lidstva. Pronásledujeme ji v kuchyních, špížkách a místnostech, v níž uloženy jsou potraviny.* Čo muchy odrádza? Odporúčajú zaskliť okienka špajze či miestnosti, v ktorej sú potraviny uložené, žltým sklom. Žlté sklo pôsobí aj na farbu marmelád a zavarenín. Ich farba sa nemení.

V knihe sú aj obchodné rady. Aké je umenie predávať – ako predavači docielia, aby sme si niečo kúpili. Obchodníkom odporúčajú, aby nekupovali zbytočnosti, ktoré nikto nekupuje. Budú ich mať plný sklad a musia ich zaplatiť.

Zaujímavá je aj informácia o čerpaní dovolenky. Tak, ako aj dnes, zamestnanec má nárok na dovolenku. *Trval-li služební poměr nepřetržite již šest měsíců, buď zaměstnanci v každém roce dána nepřetržitá dovolená po dobu deseti dnů.* Ak zamestnanec pracoval päť až pätnásť rokov, má nárok na dovolenku najmenej dva, až tri týždne.

Ďalšou veľkou kapitolou sú rady, ako si poradiť pri súdnych rozhodnutiach, ako sa platí daň z obratu, dôchodková daň, ako sa jednotlivé daňové žiadosti vyplňujú. Prejdem radšej k veselšej téme. Na záver knihy si nechali ***Zábavné čtení***. Sú tam krátke poviedky s náučnými témami – prečo sa ženy maľujú – hlavne mladé ženy. Pointa bola v tom, že sú krásne a skrývajú sa pod nánosy púdru. Zaujímavých je desať bodov na tému: *Čím lze ztratiti manželskou lásku?* Píše sa tam o desiatich typoch žien, ktoré svojím správaním alebo konaním spôsobia, že ich muž opustí. Neviem, prečo sa to nepíše aj o mužoch. Napr.: typ ženy – *hlídacího pejska* – prehľadáva vrecká, podozrievavá, žena – pedant v čistote, žena, ktorá sa o seba nestará, muž príde domov z práce a chce vidieť pekne upravenú ženu, problémy vo vzťahu sú aj vtedy, ak je žena príliš náročná – finančne. Takýchto „žien" je v knihe opísaných viac. Žena hypochonder, žena ktorá muža obmedzuje…

Úplne na záver knihy si prečítame *Veselý koutek. Obavy nejmenších: Táže se pětiletá Miminka zamyšleně: „Mamičko, až já se jednou vdám, tak bude můj muž také tak vypadat jako tatíček?" „Ano, miláčku." „A když se nevdám, budu pak vypadat jakot tetička Tekla?" „Ano, snad, miláčku." „Ó jé, tom mám tedy špatné vdyhlídky," vzdychne si maličká starostlivě.*

Potrebujete gratuláciu? Aj na toto v knihe mysleli. Nájdete v nej novoročné prianie rodičom, mame ku Dňu matiek, bratovi, sestre, priateľke, učiteľovi.

Knižka nie je veľká, aj tak sa v nej dočítame veľa zaujímavostí.

Za zapožičanie knižky ďakujem Petrovi Prvoničovi s manželkou.

Text: Barbora Besedičová

Zdroj: Pro domácnost a kuchyň, Jan Kubín, Úvaly u Prahy, továrna na margarin a pokrmové tuky. Vytlačila Společná knihtiskárna v Pardubicích, r. 1931

BYSTRICKÉ MALÉ HODY 2021 – ZÁSNUBY V PRIAMOM PRENOSE

Každoročne koncom júna pri príležitosti našich patrónov sv. Petra a Pavla organizujeme Bystrické malé hody. Posledný víkend pred letnými prázdninami sme sa opäť stretli na Námestí Rodiny. Z dôvodu veľkých horúčav sme nechali na námestí postaviť veľký stan, ktorý bude súčasťou námestia celý júl aj august. Nech sa páči, využite ho na malé posedenia v kruhu rodiny. Nezabudnite, že stan nie je preliezačka a kotviace laná nie sú na hranie.

Aj napriek rôznym opatreniam sme mali naozaj bohatý program. V piatok sa konala prehliadka v Elektrovode, na Námestí Rodiny prišiel deti potešiť **TeddyEddy**, podvečer nám svojím krásnym spevom spríjemnila **Ema Papšová** v sprievode klaviristu **Branislava Zimana**.

Sobota bola športová – začala sa **tenisovými turnajmi** – prvé miesto vo štvorhre obhájili Michal Kocúr a Tomáš Vaňo. Popoludní našu mestskú časť navštívil primátor Bratislavy Matúš Vallo, aby spolu so starostom Jozefom Krúpom slávnostne **otvorili zrekonštruovanú Pútnickú ulicu**. Červenú pásku rozstrihla dlhoročná obyvateľka tejto ulice, Helenka Veruzábová.

Podvečer „to" na Námestí Rodiny vypuklo. Horúce rytmy a tance **La Dansa**, program **ZUŠ Jozefa Kresánka** – krásne skladby *Hallehujah* a *Tam, kde sa neumiera* nám zaspieval Detský spevácky zbor Kresánik, talentovaní žiaci nám zahrali Mercy, Birthday, Sunshine of Your Love, Jeannine, I Dream of LilacTime, program pokračoval tanečnými predstaveniami **City Kids** a na záver vystúpenie pre deti **Mici a Mňau**. Celkovo na hodoch vystúpilo 130 detí.

Najväčším programom večera boli **Čarovné ostrohy** s programom Rockom krokom. Svojím živelným a nadupaným predstavením zdvihli z lavíc všetkých divákov. Všetky oči pozerali na javisko a všetky ruky tlieskali. Na záver choreograf a tanečník Peter Živner predstavil kapelu aj účinkujúcich a všetkým pripravil nezabudnuteľné prekvapenie. V priamom prenose po vyznaní lásky textom skladby *Ľúbim ťa* – (originál spieva Elán) – požiadal o ruku svoju priateľku Janku, ktorá so slzami v očiach súhlasila. Po spontánnom objímaní celej kapely sa Čarovné ostrohy rozlúčili so Záhorskou Bystricou posledným tancom. Kapelu tvoria známi hudobníci: Juraj Zaujec, Marek Konček, Ľubo Horňák a Štefan Bugala. Zasnúbenému páru želáme veľa krásnych spoločných rokov.

V nedeľu ráno sa konala **hodová sv. omša** vo farskom parku pri kostole sv. Petra a Pavla. Dekan Ľudovít Pokojný svojou kázňou

Janka a Peter - zásnuby

všetkých povzbudil do ďalších dní. Po omši nasledovalo Agapé – malé občerstvenie na počesť našich patrónov sv. Petra a Pavla. Zároveň pán dekan pri príležitosti svojho jubilea pozval všetkých prítomných na obed, ktorý sa konal vo farskom parku.

Podvečer pokračoval na Námestí Rodiny kultúrny program. Tradične vystúpil **Spevácky zbor Bystričan** pod vedením zbormajstra Štefana Martinkoviča. Jak sa „spívá" v záhoráčtine nám predviedli **Los Brados,** známe hity v našom nárečí pobavili starších aj mladších. Hody svojím

Hodová omša

Starosta a dekan počas príhovoru

La Dansa

Spevácky zbor Kresánik - ZUŠ J. Kresánka

Mici a Mňau

Moderátorka Dáša Salus a riaditeľka ZUŠ Miriam Trgová

Pútnickú ulicu slávnostne ovoril spolu s naším starostom Jozefom Krúpom aj primátor Matúš Vallo.

Na kolobežke

vystúpením ukončila hudobná legenda **Pavol Hammel** a **Juraj Burian**.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a dúfame, že ste sa dobre zabavili. Za hlučnú produkciu sa ospravedlňujeme všetkým obyvateľom priľahlého námestia. Veľká vďaka patrí členom Dobrovoľného hasičského zboru Záhorská Bystrica, všetkým účinkujúcim aj Miestnemu futbalovému klubu.

Fotografie z Bystrických malých hodov si môžete pozrieť vo fotogalérii mestskej časti.

Text: Barbora Besedičová
Foto: Martin Jurček, Pavol Bohunický a Roman Hergovits

ONLINE HRDINOVIA ZO ŠKÔLKY

Po roku za obrazovkami sa detičky prvý raz stretli so svojou pani učiteľkou aj s najlepším učiteľom angličtiny v medveďom kožuchu.

Školský rok 2020/2021 bol úplne iný, ako sme si predstavovali. Veľmi sme sa tešili, že sa naša jazyková škola stala akreditovaným centrom **metódy Teddy Eddie – angličtiny pre deti od 2 do 7 rokov.** Boli sme nadšení, že budeme detičky učiť priamo v škôlke. Deti sa nevedeli dočkať, kedy spoznajú toho krásneho macka Eddieho, ktorý ich vraj naučí po anglicky. A čo sa nestalo? **Pandemické semafory sa rozsvietili a naše nadšenie na chvíľu zhaslo.**

Kráľovskú korunku si tento hrdinský ročník ozaj zaslúžil!

Pár týždňov ešte všetci dúfali, že ide len o situáciu dočasnú. Čas však plynul, zákazy pretrvávali a detičky boli ukrátené o všetky krúžky. Bola by neskutočná škoda premrhať celý jeden rok. Navyše vo veku, kedy detský mozog ešte nasáva jazyky ako špongia. Hoci rodičia pochopiteľne najprv neboli online forme veľmi naklonení, viacerí nabrali odvahu a išli do toho. **Hrdinami sú teda v prvom rade oni, že tomu dali šancu.**

Hrdinkami sa stali aj lektorky, ktoré mali neľahkú úlohu preniesť na obrazovku všetky tie kúzla, ktoré mal Teddy Eddie pre deti pripravené. Ako budú lietať na čarovnom lietajúcom koberci? Ako sa zasmejú na tom, že macko spáva v smradľavej ponožke, ktorú nebudú cítiť? Ako mu budú klopať na jeho domček-krabicu, aby ho zobudili? Pre nás dospelých je celkom ťažké si to predstaviť. **Títo predškoláci nám však ukázali, že v ich magickom svete je všetko možné.** Je pre nich prirodzené sa hrať, a teda aj predstierať, že neskutočné je skutočným.

„Teší ma, že Natálku angličtina baví. Ja to pozorujem aj doma, keď sem tam používa už naučené frázy. **Som veľmi rada a oceňujem, že ste sa podujali na túto online formu vyučovania.**“

„Emka sa prestala hanbiť rozprávať a metóda Teddy Eddie ju veľmi baví. Stále sa hlási, že chce odpovedať."

Na konci kurzov by mali deti dostať diplom a byť korunované za vládcov angličtiny Teddy Eddie. A to už by teda cez obrazovky nešlo! Zorganizovali sme preto pre deti špeciálnu záverečnú lekciu naživo v parku. Bol to deň plný emócií, smiechu a objatí. Po roku za obrazovkami sa detičky prvý raz stretli so svojou lektorkou, priniesli jej kresby, darčeky, kvety a najmä svoje úsmevy a objatia. **Konečne leteli spolu na čarovnom koberci, hovorili po anglicky do mikrofónu, kúzlili s čarovnou paličkou.** Pečiatky dostali naozaj a nie len cez kameru. „High five“ si dali dokonca aj s veľkým macom Eddiem, ktorý im osobne prišiel rozdať diplomy a korunky.

Prajeme našim žiakom aj všetkým ostatným deťom krásne prázdniny! Aby nám nebolo do septembra smutno, Teddy Eddie nám sľúbil, že nás navštívi aj v lete počas **letných kurzov**. Už sa veľmi tešíme!

Detičky si dokonca chytali nosy, ako im tá ponožka hrozne smrdela aj cez obrazovky!

Prvou úlohou našich kurzov je, aby si deti obľúbili učenie cudzieho jazyka. Z online lekcií sa často stali online párty a diskotéky. Detičky strácali zábrany a samé sa hlásili, že chcú hovoriť. Fakt, že sa učia, si ani neuvedomovali. Na poslednej lekcii bolo ohromujúce počuť, ako ovládajú celé vety, ako reagujú na pokyny v angličtine, ako sa neboja hovoriť! Jazyk si teda nielen obľúbili, ale sa z neho aj veľa naučili. Všimli si to aj samotní rodičia.

LETNÉ JAZYKOVÉ KURZY

Smiling Summer

19.7.-23.7.
26.7.-30.7.
9.8.-13.8.
16.8.-20.8.

TEDDY EDDIE ON HOLIDAY

Námestie sv. Petra a Pavla, Záhorská Bystrica
3 zábavné hodiny denne 9:00-12:00
ANGLIČTINA, NEMČINA, FRANCÚZŠTINA, TALIANČINA
pre deti aj teenagerov, angličtina pre deti už od 3 rokov
viac info a prihlášky: www.jazykovanie.com/letne-kurzy

Text a foto: Dana Dobšíčková,
Smiling Snake

Smiling Snake
jazykové vzdelávanie

0903 664 346
www.jazykovanie.com

MAS S NOVÝMI PLÁNMI

Miestna akčná skupina (MAS) Dolné Záhorie implementuje schválenú Stratégiu CLLD (miestny rozvoj vedený komunitou) od roku 2018. CLLD je inovatívny prístup pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Základnou myšlienkou je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu územia. Financovanie miestneho rozvoja vedeného komunitou je zabezpečené z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020.

Prostredníctvom MAS bolo doteraz schválených 6 projektov pre samosprávy, avšak celkovo je počet podaných projektov 14, aj prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) aj Programu rozvoja vidieka (PRV). Zoznam schválených projektov zverejňujeme na našej webovej stránke.

V nasledujúcom období nás čaká veľa zaujímavých výziev, kde budú môcť žiadatelia podať svoje projekty a žiadať o finančné zdroje na realizáciu svojich nápadov.

Cez IROP máme otvorené 4 výzvy (prostredníctvom pravidelne uzatváraných hodnotiacich kôl až do vyčerpania alokácie), napríklad na nákup vozidiel spoločnej dopravy osôb, komunitné a terénne ambulantné sociálne služby, na opatrenia na zvýšenie bezpečnosti a dostupnosti sídiel. V tomto roku nás čaká aj vyhlásenie výzvy pre podnikateľské subjekty na podporu zamestnanosti a inovácií, ktorú sme zrušili z dôvodu rozšírenia oprávnených činností – bude oprávnená aj výroba potravín a výroba nápojov, ubytovacie a stravovacie služby. To znamená, že môžu žiadať o príspevok aj reštaurácie, ubytovne, výrobcovia produktov. Ďalšou pozitívnou zmenou bude, že žiadateľ môže začať s realizáciou projektu už po podaní žiadosti o príspevok na MAS. Výzvu plánujeme vyhlásiť v mesiaci jún 2021.

Cez PRV nevyhlasujeme otvorené výzvy, teda formou uzatvárania hodnotiacich kôl, ale uzavreté výzvy max. na 100 dní, do kedy sa musí predložiť žiadosť o NFP so všetkými prílohami. Tento rok vyhlásime výzvy na podporu vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky, uvádzania nových produktov na trh, podporu na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, opatrenia pre verejný a občiansky sektor. Sú to napríklad investície do ubytovacích zariadení, činnosti spojené s lesnou pedagogikou, hipoterapiou, investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov, investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov, investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov, investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest, investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúľ v turistických lokalitách, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle, výstavba vyhliadkových veží atď.

Najviac žiadanou výzvou je práve pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov. Opatrenie má za cieľ podporiť začatie podnikania mladých farmárov, ktorým poskytnutá podpora umožní rozvoj svojich hospodárstiev. Vo svojom podnikateľskom pláne sa môžu zamerať aj na rastlinnú aj živočíšnu výrobu. Výška podpory je 50 000 € na 1 mladého poľnohospodára. Oprávneným žiadateľom je mladý poľnohospodár – fyzická alebo právnická osoba (mikropodnik alebo malý podnik – do 50 zamestnancov), ktorá v čase podania ŽoNFP nemá viac ako 40 rokov (t.j. nedosiahla 41 rokov), má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho najvyšší predstaviteľ, resp. začína pôsobiť v poľnohospodárskom podniku ako jeho najvyšší predstaviteľ. Podmienkou je vytvorenie pracovného miesta. Projekty bude vyberať MAS na základe uplatnenia hodnotiacich kritérií (bodovacieho systému), t.j. projekty sa zoradia podľa počtu dosiahnutých bodov v zmysle bodovacích kritérií za jednotlivé oblasti do výšky finančnej alokácie. Bodovo zvýhodnení sú tí, ktorí splnia nasledovné podmienky:

- žiadateľom je samostatne hospodáriaci roľník (SHR sa môže stať každý, kto si splní ohlasovaciu povinnosť v zmysle zákona 105/1990 o súkromnom podnikaní občanov príslušnému obecnému úradu)
- štandardný výstup žiadateľa pri podaní ŽoNFP je viac ako 25 000 € (štandardný výstup poľnohospodárskeho podniku predstavuje súčet štandardných výstupov každej komodity, ktorú daný podnik obhospodaruje – zoznam komodít bude súčasťou výzvy)
- poľnohospodárska pôda sa nachádza v okrese trvalého pobytu žiadateľa
- dĺžka trvalého pobytu žiadateľa v okrese je viac ako 4 po sebe idúce roky.

Okrem implementácie opatrení kancelária MAS Dolné Záhorie pripravuje rôzne propagačné a vzdelávacie podujatia a aktivity na aktivizáciu územia a jej propagáciu. Pripravujeme webovú aplikáciu - mapu Dolného Záhoria, kde budete môcť nájsť rôzne informácie k záujmovému územiu, rôzne turistické ciele, zaujímavosti, projekty, atrakcie, prírodné, kultúrne a historické ciele. Pripravujeme školenia na zaujímavé a aktuálne témy, napr. environmentálne vzdelávania, v oblasti životného prostredia, remeselné dielne, trhy, školenia pre samosprávy, rôzne súťaže atď. O všetkých aktivitách pravidelne budeme informovať v regionálnych médiách a najmä na našej webovej stránke www.dolnezahorie.sk a fb profile Dolné Záhorie.

Naša Bystrica	knokaut	podmienková spojka	umelecký sloh 18. storočia	*Pomôcky:* edil, pauke, Urmi	kapustovitá zelenina	strorímsky úradník	1	rozum	**„Prečo ste opustili predchádzajúce miesto?" „Odišiel som zo zdravotných dôvodov, môjmu..."** *(záver je v tajničke)*				
hostina po pohrebe				druh orieškov									
orgán zraku				opuch (lek.) / druh papagája					odroda papriky	zlato (zn.)	podmaň (kniž.)	3	elektronická pošta
Autor: LIŠIAK	ťažký mäkký kov	moslimský panovník / 2						tympany, po nemecky / peňažná sústava štátu					
veľkán, titan					silno trasiem / menšia plachetnica								
panský sluha						dôveruj / meno Adolfa				meno Adriany / Union Internationale des Arts			
Odvoz a likvidácia odpadu				jeden, po rusky / šikovný kúsok					ruská rieka / syr s modrou plesňou				
vojenský oddiel (skr.)			zvyšok po ohni / organická zlúčenina				živočích, po latinsky / praplazma						
kombinézy								choď, po rusky / Talian, po česky				4	vyčkávali
Naša Bystrica	kos / mozoľ				južný plod / približne						vzdelávaj / cvičná skladba		
odhadom						zn. domácich spotrebičov / predveď, predstav				prvá žena (bibl.) / tvrdé čierne drevo			
jemná tkanina				obnos peňazí / názov elektrodomu					mravouk / popol, po anglicky				
lesný závod (skr.)			nikto / záručná doba (skr.)				náš herec (Marián) / rekontra (skr.)						
internetový obchod					plošná miera			bol na stoličke					
v ktorom čase					častica			poháňali					

20 %
ZĽAVA

na brány a dvere **KRUŽÍK**
a na všetky **zámočnícke výrobky**

zľava **20 eur** alebo
ovládač zdarma pri kúpe brány

Pre veľký záujem akcia predĺžená do 31.12. 2020

Menton SK

Zavolajte nám:
02 / 6545 8131-3

Napíšte nám:
brany@menton.sk

Alebo navštívte našu predajňu
v Záhorskej Bystrici:
Gbelská 19

www.menton.sk

5/4/2020

Naša Bystrica	meno francúzskeho herca Delona	**1**	Elektráreň Mochovce (skr.)	tu máš	**Pomôcky:** ém, GMA	typ písma	zničil draním	orgán zraku	„Keď som sa rozprával s mojou..." *(záver je v tajničke)*				
koniec modlitby					chemická predpona								
zviera príbuzné ťave					12 mesiacov / EČV Liptovského Mikuláša				**Pomôcky:** noir, Radiša	kryptón (zn.)	ruská rybacia polievka	**3**	stromoradie
nemocničné oddelenie				pobrežné kúpalisko / orol, po česky					štát v Karibiku / číra tekutina				
investičný kupón (skr.)			priateľ Fatimy / titul vládcu Inkov					najvyšší bod / osamelá					
čierny, po francúzsky					povraz so slučkou / dezinfekčný prostriedok					odporovacia spojka / automobil			
Autor: **LIŠIAK**	násilím odvleč / vyslanec; kuriér					ruský automobil / darovali, venovali					tiež / priestor na pästiarske zápasy		
ukrývané cennosti							obyvateľ severnej Afriky / tým smerom					**4**	vidina, prelud
Oxford Karate Academy (skr.)				buničina / časť obce Žitná					tlač, po česky / padol				
existujú			úloha herca / indický veľtok					robil, vykonával / osobné zámeno					
vlastná opom					modla / veľká plocha poľa					kód letiska Gemena / zväčšovacie sklo			
bývalý český tenista (Ivan)						tal. energet. spoločnosť / metropola Talianska					medziľadová doba / zadný (skr.)		
Naša Bystrica	Národný podnik (skr.)	zápisník, notes / plošná miera					japonský automobil / centimeter (zn.)						aktinón (zn.)
2								ozruta					
prsia, po česky					iniciály Monroeovej			značka vody po holení					

8/2/2021